

משבוע לשבוע

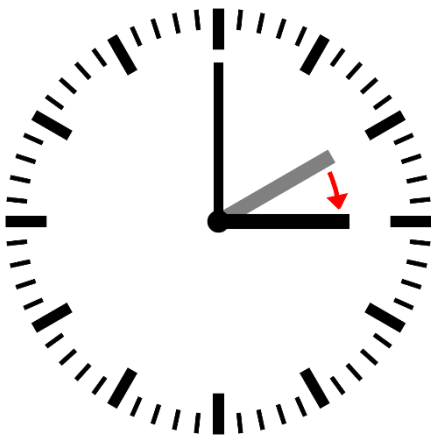

גיליון מספר 60

ז' בניסן תשע"ח
23 במרץ 2018

חרוב-טון

השבועון שנותר את הטון

- הלילה שעון קיץ !!! בשתיים בלילה נזיז את מחוגי השעון (מי שיהיה ער) ונישן פחות שעה !!

- בית כפר חרוב מברך את חברנו יהודה הראל על זכייתו בפרס ישראל.

- **שמירת ערב** - על פי החלטת שתי ההנהלות מבוטלת השמירה שבין 17 ל 21. שומר לילה ישמור בין השעות 21.00 ועד 5.00 בבוקר(שער צהוב ייסגר בשעה 18.00 עד 5.00 בבוקר באופן אוטומטי ובשבתות, משישי- 18.00 עד יום א בבוקר))

- 😊 **ליצנות ברצינות** - תודה רבה לשושי אופיר על הרצאה מרתקת לתושבי כפר חרוב. תודה רבה לד"ר קמינגס על ארגון וסידור המועדון

- **ליל הסדר - השנה, בשונה ממה שהורגלנו בשנים האחרונות, יהיה ליל הסדר רב משתתפים (כ-340)!** זה אומר שיהיה לנו קצת צפוף אבל בטוח נעים ושמח.
  - ☺ לכל המשתתפים שזו להם הפעם הראשונה ב"סדר" בכפר חרוב - אנו מקריאים הגדה שנכתבה ונערכה בתנועה הקיבוצית.
  - ☺ ה"סדר" מובל ע"י אב סדר.
  - ☺ כל קטעי הקריאה מחולקים ומוקראים ע"י כל המשתתפים. הקריאה מתבצעת ממיקרופון באזור הישיבה (אין צורך לעלות לבמה). במהלך ה"סדר" משולבים שירים רבים לשירה בציבור, למקהלה ולשירת סולו. סדר הקריאות ומראי מקום יחולק לתאי הדואר במהלך שבוע הבא. - מי שאינו מעוניין לקרוא שיפנה אל נעמי במהלך הסופ"ש הזה.
  - ☺ במהלך ה"סדר" מתקיימות 2 הפסקות: אחת קצרה לאכילת מרק ושניה ארוכה לארוחה המלאה. כמובן שעל השולחן יש סלטים, מצות ושתייה לנשנוש...
  - ☺ "הגדות" בנוסח שלנו יהיו בכניסה לחדר האוכל בערב החג.
  - ☺ כל מי שברשותו "הגדות" - אנא הביאו איתכם.
  - ☺ כל מי שברשותו "הגדות" ואינו חוגג איתנו - נשמח לקבל מכם לערב זה. (אפשר להניח בתא הדואר של נעמי).
  - ☺ מי שיש לו כיסא לתינוק/בוסטר - אנא הביאו איתכם.
- אז - ניפגש כולנו בשמחה ביום שישי י"ד בניסן (30/3), נסב, נקרא, נאכל ונשיר עד לב שמים!**
- חג שמח ופורח!**

הלחנה

חג שמח לכל ההילת כפר חרוב
 ביום שישי 30.3.18 בחדר האוכל
 ליל סדר פסח כפר חרוב 2018
 התכנסות בשעה 18:30
 תחילת קריאת הגדה בשעה 18:50

קדרכת חג פסח שמח

תרבות כפר חרוב

גלגוליו של מחסן התחפושות

רצינו לספר על גלגוליו של מחסן התחפושות שלנו קצת...
בתחילתו היה המחסן מבוסס על תפירה עצמית - כל ילד (כי לא היו הרבה..) היה מגיע לבגדייה ומגלה לתופרת רינה קליין מה החלום שלו, והיא הייתה מבלה את לילותיה בתפירת התחפושות.
סייעה והוסיפה תחפושות גם בוקי אהלי.
לאט לאט הצטבר מאגר תחפושות, כולל תחפושות מדליקות נוספות שנתפרו ע"י חברי קיבוץ שונים,
וכל שנה היו פותחים את מחסן התחפושות בבית הילדים חמנית / ערבה, לשימוש ולאשרם של כל הילדים וההורים.
עם השנים דעך העניין במחסן התחפושות, אולי המודרניזציה, אולי הגלובליזציה ואולי סתם ככה...

התחפושות נותרו זרוקות במחסן של ערבה והתחילו להתבלגן, להירטב ולהיקרע. מדי פעם מישהו היה נזכר ושולף איזה פריט מעניין מהערמה, וגם זה היה נחמד.
לפני כחמש שנים, בעקבות חיפוש רעיונות לתפאורת פורים, אהבת החג, אהבה ליד שנייה ואהבת דברים בחינם- לקחנו (סבתא חוי ונטע) את כל התחפושות בכמה שקיות זבל והתחלנו למיין אותן, לחבר, לתקן ולסנן.
וכך התחדש לו מחסן התחפושות, עשה מתיחת פנים וכעת מורכב מכמה תחפושות מפעם, הרבה מעכשיו (שלוקטו מרחבי הארץ ונתרמו מאנשי הקיבוץ) ואפילו יש כמה שהוכנו לבד (:

המחסן נפתח לחודש, פעם בשנה, מאורגן ומסודר על ידי סבתא חוי בספרייה וממשיך לגדול ולהתעדכן כמיטב יכולתו.
כאן אתם נכנסים לתמונה- בתרומת והכנת תחפושות ושמירה על המאגר הקיים.

נתראה בפורים הבא, חוי ונטע.

!

זיכרון בסלון אצלנו לגולן

זיכרון בסלון מזמין אנשים לציין את ערב יום השואה קצת אחרת;
בסלון הבית, בין אורחים וחברים, מפגש רב דורי, בערב שכולל:
עדות, דיון וחלק אומנותי - שיתופי ודיון.

אנו מבקשים להמשיך לספר את הסיפור ולאפשר חוויה משמעותית ובונה, שתישאר כזו
גם בעתיד, כאשר לא יהיה מי שיעיד.

רוצים לארח, להתארח או לתת עדות בסלון? כנסו לאתר:

www.zikaronbasalon.com

לשאלות, מחשבות ורעיונות ניתן לפנות אלינו ב -

meoravut@megolan.org.il

זיכרון בסלון מגיע לגולן

זיכרון בסלון מזמין אנשים לציין את ערב יום השואה קצת
אחרת; בסלון הבית, בין אורחים וחברים, מפגש רב דורי,
בערב שכולל עדות, דיון וחלק אומנותי - שיתופי ודיון.
אנו מבקשים להמשיך לספר את הסיפור ולאפשר חוויה
משמעותית ובונה, שתישאר כזו גם בעתיד,
כאשר לא יהיה מי שיעיד.

רוצים לארח, להתארח או לתת עדות בסלון?
כנסו לאתר שלנו www.zikaronbasalon.com

לפרטים נוספים:
meoravut@megolan.org.il 04-6969797

”שמחה רבה, שמחה רבה, אביב הגיע פסח בא...”

בגן שיזף מאכוננים במרץ לקראת חג הפסח המקרב ובא...

התחלנו את קריאת הסיפור ההיסטורי, סיפור יציאת מצריים המהווה את הבסיס להבנת החג ומנהגיו. הכנו לבנים מקש ובוץ לבניית טאבון. הרגשנו לרגע קט את תחושת העבודה בפרך כמו אבותינו במצריים. יצאנו למסע יציאת מצריים המסורתי. התלבשנו כמו בני ישראל שחיו במצריים, (”שמלותיכם מותניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקליכם בידכם” שמות כ”א). יצאנו מהגן למסע ברחבי הקיבוץ, וברחנו מפרעה וחייליו. חצינו את המדבר ואת הים, חיפשנו את הסלע שיצאו ממנו מים, ואחר כל תלאות הדרך הגענו לארץ ישראל ”ארץ זבת חלב ודבש”- הכנו מצות בטאבון יחד עם ילדי גנון רימון שהגיעו אלינו להתארח בגן. ערכנו ניקיון פסח בגן, ניקינו וקרצפנו את פינת בובות במים וסבון, כבסנו את בגדי הבובות והתחפושות ושטפנו את כלי המטבח. ערכנו בגן את ”ליל הסדר”- שתינו 4 כוסיות, שאלנו את 4 הקושיות, זללנו את הקניידלך שהילדים הכינו בעצמם ואת החרוסת המתוקה תוצרת הבית.

ילדי גן שיזף והצוות מאחלים לקהילת כפר חרוב חג אביב שמח!!

שבת שלום,
טלי בן ישראל, גננת הגן.

נוסח ההמלצה על יהודה הראל לפרס ישראל

פורסם בתאריך 19 במרץ 2018

המלצה על יהודה הראל לפרס ישראל על הישגים מיוחדים לדמויות משפיעות, מעוררות השראה

ופורצות דרך

קורות חיים

יהודה הראל נולד ב-1934 בברלין, שם עשו הוריו, זאב ורחל אורבך, חברי קיבוץ גבעת ברנר, בשליחות חינוכית של התנועה. בהיותו בן שנתיים, התייתם יהודה מאביו, שמת במהלך שליחותו. אמו שבה עמו לארץ, לקיבוץ גבעת ברנר, ונישאה לד"ר אריה הראל. הראל היה, בעבור יהודה, אבא לכל דבר, והאדם שהשפיע עליו ועל עיצוב דמותו יותר מכל אדם אחר.

במלחמת העולם השנייה שירת אריה הראל כקצין רפואה בצבא הבריטי. כאשר נשלח לדמשק, הורשתה משפחתו להצטרף אליו. כיוון שקיבוץ גבעת ברנר לא אישר למשפחה להצטרף לד"ר הראל, עזבה המשפחה את הקיבוץ. במשך כחצי שנה, שהתה המשפחה בדמשק. במשך כל אותם חודשים יהודה שוטט ברחובות העיר, ותקופה זו היא זיכרון ילדות נעים שלו.

לאחר שובם לארץ התגוררה המשפחה בחולון ובתל-אביב, ויהודה הצטרף כפעיל בתנועת הנוער העובד ולמד בתיכון ד בת"א. באותה תקופה הוא אימץ השקפת עולם סוציאליסטית.

יהודה שירת כחבלן בנח"ל והתיישב, כחבר גרעין, בקיבוץ הספר הצעיר מנרה שבגליל העליון. שם עבד בענף המדגה, כיהן בגיל צעיר מאוד כמזכיר הקיבוץ, יצא ללימודים תנועתיים בסמינר אפעל ואקדמיים בחוג להיסטוריה באוניברסיטת ת"א, בהם בלט והצטיין, ולפעילות הדרכה בתנועת "המחנות העולים".

פעילותו התנועתית החלה בהדרכת גרעין למנרה, בריכוז קן המחנות העולים ברעננה, בהדרכת גרעינים תנועתיים לקיבוץ לוחמי הגטאות שהיה במשבר קשה, ובריכוז ההדרכה בתנועה. באותן שנים יהודה היה מהדמויות המרכזיות בתנועת "מחנות העולים" וממעצבי דרכה והתקרב להנהגת הקיבוץ המאוחד, ובעיקר לטבנקין ולגלילי, מתוך אמונה יוקדת באידיאולוגיה של הקיבוץ המאוחד.

בתקופה בה הדריך ברעננה, הכיר את ציפקה, חניכה בקן. הם היו לזוג, היא עלתה בעקבותיו למנרה, ושם הם נישאו. גם ציפקה מילאה תפקידים מרכזיים במנרה, ובהם תפקיד מזכירת הקיבוץ ומרכזת ענף הלול. מאז ועד היום, ציפקה היא שותפה מלאה בכל העשייה של יהודה ובכל תפקידיו, כאשת ביצוע מעולה, והיא הוציאה לפועל רבים מרעיונותיו.

מיד לאחר מלחמת ששת הימים, היה יהודה בין ראשוני היוזמים של ההתיישבות מעבר לקו הירוק, ובעיקר בגולן. הוא ראה בתוצאות המלחמה הזדמנות להגשמת ערכי תנועת העבודה ובעיקר – דרכה של תנועת הקיבוץ המאוחד, באמצעות התיישבות קיבוצית המונית בשטחים המשוחררים ועיצוב גבולות המדינה באמצעות ההתיישבות.

הוא עצמו, בגיל 33 וכבר נשוי ואב לשלושה, היה בין ראשוני העולים לגולן ומייסדי קיבוץ גולן, לימים מרום גולן, ביתו עד היום. מיד נבחר יהודה למזכיר הראשון של הקיבוץ, תפקיד אותו מילא שוב שנים אחדות לאחר מכן, בתקופה הקשה של מלחמת יום הכיפורים. יהודה היה ונותר המנהיג הבלתי מעורער והבלתי מוכתר, הן של קיבוצו והן של ההתיישבות בגולן, אף שלרוב לא נשא באף תפקיד רשמי. עיקר כוחו המנהיגותי הוא המופת האישי, החכמה, הרעיונות המקוריים והיצירתיים וכושר השכנוע שלו.

יהודה עיצב את מרום גולן מן ההתחלה כקיבוץ גדול וגדל. כאב לילדים הביא לקיבוץ, חודשים אחדים לאחר הקמתו, קבוצת משפחות עם ילדים וייסד את בית הספר בקיבוץ.

ב-1968 הקים יהודה את ועד יישובי הגולן והנהיג אותו, לרוב ללא כל תואר ומשרה, ולעתים כאשר אחרים נושאים בתואר יו"ר והוא מלווה וחונך אותם. ועד יישובי הגולן ייצג את תושבי הגולן מול הממשל הצבאי בגולן, מול הממשלה, הגורמים המיישבים והתנועות, ועיקר פעילותו הייתה ייזום ודחיפה של הקמת יישובים חדשים ושל פיתוח הגולן.

בתקופת המשבר הקשה של פינוי יישובי הגולן במלחמת יום הכיפורים, התגלה יהודה במלוא מנהיגותו, כאשר הוביל לחזרת היישוב ושאר היישובים למקומם ולתנופת פיתוח של הגולן. על אף טראומת הפינוי, ואובדן חברים במלחמה, יהודה הנהיג את מרום גולן ואת יישובי הגולן למבט קדימה להכפלת ההתיישבות בגולן, ליישוב מרכז הגולן ולהקמת קצרין.

לאחר המלחמה, הוביל לראשונה מאבק של ועד יישובי הגולן נגד נסיגה מהקו הסגול במסגרת הסדר הפרדת הכוחות עם סוריה. מו"מ ומאבק שנערכו תחת מלחמת התשה קשה בגולן ופגיעות יומיומיות ביישוביו. במסגרת המאבק הוקם היישוב קשת.

באותם ימים יהודה היה מעורב גם בהקמת "גוש אמונים".

בשנים שלאחר המלחמה, יהודה היה פעיל מאוד בהקמת קצרין, לצד סמי בר-לב. הוא היה הרוח החיה והרעיונאי של הקמת קצרין, וליווה את בר לב בהנהגת היישוב במשך כארבעה עשורים. יהודה היה מעורב אישית, באותן שנים, בהקמת יישובים רבים בגולן, שחלקם אף החלו את דרכם בהכשרה בקיבוצו, מרום גולן. במקביל, הוא יזם את הקמת מפעל הטוף של קיבוצו, והיה המשווק שלו, לצד פעילותו הציבורית.

הוא היה מעורב בהתארגנויות שונות כמו "חוג עין ורד", של אנשי תנועת העבודה שדגלו בשלמות הארץ ובהתיישבות בכל מרחביה.

לאחר ההחלטה על עקירת יישובי סיני, הוביל יהודה, לצד שמעון שבס, את ועד יישובי הגולן, למאבק למען החלת הריבונות הישראלית על הגולן. מאבק זה נחל הצלחה, כאשר ב-1981 התקבל חוק הגולן. באותן שנים יהודה היה ממייסדי התנועה לעצירת הנסיגה מסיני, ואף שהה עם משפחתו במושב שדות בתקופה שקדמה לפינוי.

באמצע שנות ה-80 לקח על עצמו יהודה לארגן את ועידת היסוד של התק"ם, מתוך מגמה להביא להחלטה על הכפלת התנועה הקיבוצית. במהלך ההכנות הוא נחשף למשבר העמוק שבו מצויה התנועה, ויזם רעיונות יצירתיים לשינוי מהותי בקיבוץ ובתנועה, תחת הכותרת "הקיבוץ החדש". הוא יצא נגד הממסד, והוביל תנועה רבתי של שינויים בקיבוצים. הוא הוביל שינוי משמעותי בקיבוצו, פעל בנושא שינוי הקיבוץ כמנהל יד-טבנקין, והקים את חברת "וקטור" לייעוץ לקיבוצים, לשינוי על פי המודל שעיצב.

בשנות ה-90 התמסר יהודה למאבק נגד הנסיגה מהגולן, בעת המו"מ להסדר עם סוריה, לצד יו"ר ועד יישובי הגולן וראשי המועצות. הוא היה ממעצבי הדרך של המאבק – מאבק דמוקרטי, על פי חוק, יצירתי ונחוש. הוא יזם את שביתת הרעב בגמלא ועמד בראשה. במשך 19 יום יהודה וחבריו שבתו רעב. רבע מיליון אזרחים עלו לגמלא להביע הזדהות עם המאבק.

במסגרת המאבק הקים יהודה את תנועת "רמה לישראל" ואח"כ את תנועת "הדרך השלישית" ויזם את הפיכתה למפלגה. הוא ויתר על תפקיד היו"ר והציע אותו לקהלני, וכמספר 2 נבחר לכנסת ה-14. כיהן כחבר פעיל בוועדת הכספים ובוועדות נוספות וקידם יוזמות שונות בתחומים חברתיים, כלכליים ומדיניים. הצלחתו הגדולה היא "חוק שריון הגולן", ובעקבותיו – חוק יסוד משאל עם, שאותו המשיך לדחוף במשך השנים שלאחר כהונתו בכנסת, עד קבלתו הסופית.

לאחר שירותו בכנסת והמאבק על הגולן, עמד במשך שנים בראש היחידה האסטרטגית של הגולן, והוביל יוזמות רבות בתחום הרחבת היישובים, מיתוג הגולן, השכלה גבוהה, חינוך, הכנסת היי-טק לכפרים הדרוזים ועוד.

יהודה פרסם שלושה ספרים: "הסוציאליזם של טבנקין", "הקיבוץ החדש" ו"להפריט" – המציג את השקפת העולם הליברטריאנית שאימץ. הוא פרסם וממשיך לפרסם מאמרים רבים בעיתונות.

יהודה נשוי לציפקה, אב לחמישה ילדים (שמתוכם ארבעה ממשיכים את דרכו במרום גולן) וסב ל-16 נכדים.

המלצה

יהודה הראל הוא אבי ההתיישבות הישראלית בגולן.

ההתיישבות בגולן ציינה בשנה החולפת יובל להיווסדה. ההתיישבות בגולן היא אחד ממפעלי ההתיישבות הציונית המפוארים ביותר, שתרמה ותורמת באופן משמעותי למדינת ישראל, בעיצוב גבולה, בביטחונה, בחדשנות חברתית, חינוכית וכלכלית, בהיותה מופת לשיתוף פעולה ויחסים מיוחדים בין המגזרים השונים בחברה הישראלית ובפרט בין חילונים ודתיים.

הדמות המרכזית במפעל זה מראשיתו ועד היום הוא יהודה הראל. הוא האידיאולוג, מורה הדרך, היזם, הדוחף והמקדם, וזאת כמעט מבלי שמילא ואינו ממלא תפקידים פורמליים, אלא רק בזכות אישיותו, מנהיגותו מעוררת ההשראה, תבונתו ורעיונותיו המקוריים והיצירתיים.

יהודה הראל עלה עם משפחתו לגולן מיד לאחר מלחמת ששת הימים. הוא היה המזכיר הראשון של בכור יישובי הגולן, קיבוץ מרום גולן. הוא עיצב את דרכו של הקיבוץ ואת דרכה של ההתיישבות בגולן לאורך השנים. הוא הקים את ועד יישובי הגולן כבר ב-1968, תחילה כגוף מייצג את יישובי הגולן שהיו תחת ממשל צבאי, בנושאי פיתוח האזור ויישוביו, ובהמשך כגוף שהוביל מאבקים פוליטיים כלל ארציים, למניעת נסיגה מהגולן ולחקיקת חוק הגולן. כל המאבקים היו מופת של מאבק דמוקרטי, מכובד ובמסגרת החוק, לצד נחישות, דבקות במטרה ויצירתיות. ואכן, כל המאבקים הוכתרו בהצלחה. במסגרת המאבק על הגולן בשנות ה-90 הקים יהודה הראל את תנועת "הדרך השלישית", הנהיג את הפיכתה למפלגה וכיהן מטעמה בכנסת.

יהודה הראל היה שותף באופן פעיל ואישי בהקמתם של רבים מיישובי הגולן ובראשם קצרין, שאותה הוא מלווה ובחייה הוא מעורב מאוד לאורך כל שנותיה. בכל השנים הללו יהודה הראל מעורב ברקימת מערכת יחסים ייחודית בין קצרין, בירת הגולן, לבין היישובים הכפריים של המועצה האזורית גולן, כמו גם מערכות היחסים המיוחדות בין הקיבוצים והמושבים, בין ההתיישבות החילונית והדתית, ובין ההתיישבות היהודית והדרוזית. יחד עם ראש המועצה המקומית קצרין לשעבר, סמי בר לב, העלה יהודה הראל את מכללת "אוהלו" לגולן, והוא מעורב מרכזי ומוביל ברעיונות של הקמת אוניברסיטה בגליל.

באמצע שנות ה-80 היה יהודה הראל הראשון שזיהה את המשבר הקשה של התנועה הקיבוצית, והחל להוביל את תהליכי השינויים בקיבוץ ובתנועה ולהנהיג אותם. על אף העובדה, שהוא לא נשא בתפקיד פורמלי, ואף היה אופוזיציה לממסד, התהליכים שהוא יזם הביאו לשינוי מהותי בדרכו של הקיבוץ, להתאמתו למאה ה-21 וחזרתו להיות אבן שואבת לבניו ולמשפחות רבות מן העיר.

גם היום, בגיל 83 בקירוב, יהודה הראל מעורב מאוד בנושאים רבים בגולן ובגליל המזרחי, ובהם הקמת אוניברסיטה, חינוך חדשני, מיתוג הפריפריה, הכנסת תעשיית היי-טק לכפרים הדרוזים ותהליכי צמיחה ושינוי בקיבוצו, מרום גולן.

יהודה הראל הוא דוגמה ומופת של דמות משפיעה, מעוררת השראה ופורצת דרך. לאורך עשרות שנים, אלפי אנשים הרואים בו דמות מעוררת השראה, הולכים לאור רעיונותיו והמופת האישי שלו, ומגשימים את חזונו. יהודה הראל פרץ דרכים רבות, ובראשם ההתיישבות בגולן ושינוי הקיבוץ והתנועה הקיבוצית.

תרומתו פורצת הדרך באה לידי ביטוי בכל התחומים בהם מוענק הפרס:

*חקלאות והתיישבות – יהודה הראל חולל והוביל את ההתיישבות מעבר לקו הירוק בכלל ובגולן בפרט, לאחר מלחמת ששת הימים. יהודה היה מעורב אישית בהקמת קצרין ורבים מיישובי הגולן, מכל התנועות וצורות ההתיישבות. הוא הנהיג את ההתיישבות בגולן לאורך שנים רבות. היה ממובילי רעיון ההרחבות הקהילתיות בתנועה הקיבוצית וביישובי הגולן. עסק ועסק בחדשנות בתחום החקלאות, ורעיונותיו על שינוי אופי החקלאות מוצאים לפועל בקיבוץ, מרום גולן וביישובים אחרים. מהלך שינוי הקיבוץ שהוביל יהודה בשנות ה-80 וה-90 תרמו תרומה משמעותית להתחדשותה והמשכיותה של התנועה הקיבוצית במאה ה-21.

*קליטת עלייה – מראשית ההתיישבות בגולן והקמת קיבוץ גולן, נקלטו ביישוב עולים חדשים צעירים שהגיעו לישראל בעקבות מלחמת ששת הימים, על פי חזונו של יהודה על קיבוץ גדול וגדל, הקולט מן הקיבוץ, מן העיר ומן העולם היהודי. יהודה הוביל מהלכים של קליטת עליה בגולן מבריה"מ בשנות השבעים ומחבר העמים בשנות ה-90, בקצרין וביישובי הגולן.

*תעשייה – חלק מחזונו של יהודה בדבר קיבוץ גדול וגדל, היה הקמת תעשיות במרום גולן. בין השאר הוא יזם את הקמת מפעל עיבוד הטוף במרום גולן, שהתבסס על טכנולוגיות חדשניות ופורצות דרך, והוא היה המשוק שלו בשנות ה-80.

*חברה וקהילה – יהודה הראל תרם תרומה מכרעת להתיישבות הקהילתית בישראל על כל צורותיה; בראש ובראשונה הקיבוץ בכלל והקיבוץ המתחדש בפרט, וכן בצורות התיישבות אחרות, ובהן היישוב הקהילתי.

*טכנולוגיה וחדשנות יישומית – יהודה הוא רעיונאי יוצר, מתעניין בתחומי החדשנות הטכנולוגית ותורם לה. הוא היה מעורב בנושא בכיוונים רבים, בחדשנות בחקלאות, בתעשייה, בהכנסת היי-טק לכפרים הדרוזים בגולן, בהקמת מיזם חדשני ביותר בתחום הגנטיקה בקצרין.

על תרומתו הגדולה לחברה הישראלית ולהתיישבות הציונית, אני ממליץ להעניק ליהודה הראל את פרס ישראל על הישגים מיוחדים לדמויות משפיעות, מעוררות השראה ופורצות דרך.

שבת שלום

נדב